

'Kunst is geen sympathiek entertainment'

Het befaamde verzamelaarsechtpaar Anton en Annick Herbert stelt vanaf morgen in Gent een deel van zijn collectie open voor het publiek. Maar een vrijblijvend bezoek wordt het niet.

Links Annick en Anton Herbert in 'Public Space/Two Audiences' van Dan Graham in 2006. Rechts drie beelden uit 'As If It Could' met werken van onder meer Bruce Nauman en Arts & Language. © HERBERT FOUNDATION

KOEN VAN BOXEM, GENT

Het contrast kan nauwelijks groter zijn. Toen de Herberts in november 2011 een deel van hun collectie bij Christie's lieten veilen, hielden ze zich in stilzwijgen. Geen interviews over het hoe en waarom. Behalve dat ze de opbrengst van 5,7 miljoen euro wilden gebruiken voor de (uit)bouw van hun Herbert Foundation. Twee jaar later zit het werk erop. De kunstwerken hangen aan de muren, het publiek mag komen. En nu willen Anton en Annick wel graag praten over hun levenswerk, hun verzameling conceptuele en minimalistische kunst.

'Als je verzamelt, moet je geen lawaai maken. Dat gaat niet samen. Verzamelen doe je discreet. Maar we zijn gestopt met verzamelen, we kunnen nu dus wat lawaai maken', zegt Anton Herbert (75) droog. Eerst even de feiten op een rijtje. Anton en Annick Herbert, gepokt en gemazeld in de textielindustrie ('Daarmee heb ik mijn schulden betaald'), begonnen in 1973 met het verzamelen van kunst. Op zich was dat niet zo verwardelijk. Antons vader Tony Herbert was hem voorgegaan. Hij verzamelde een grote collectie Vlaamse expressionisten, met Jean Brusselmans en Gustav De Smet als speerpunten. 'Mijn vader hield me voor dat je je eigen generatie kunstenaars moet verzamelen. Dat hebben we gedaan, zij het met

een uitstapje naar de generatie voor en achter ons.'

Stoommachines

De ontmoeting in 1973 in het museum Dhondt Dhaenens met Fernand Spillemaeckers van de Brusselse Galerie MTL was van cruciaal belang voor het ontstaan en het begrip van de collectie Herbert. 'Het ging om de expo Deurle 11/7/1973. In laatste instantie was die afgelast, maar dat bericht was ons niet ter ore gekomen. We stonden daar alleen op de vernissage. Er was onenigheid gerezen tussen Spillemaeckers en andere galeriehouders die mee de tentoonstelling organiseerden. Fernand bracht toch een boek uit met teksten van de kunstenaars die voor de expo gepland waren. Dat boek heeft op ons grote indruk gemaakt. We zijn veel van die kunstenaars beginnen te verzamelen', legt Herbert uit.

Die kunstenaars zijn op de nieuwe tentoonstelling 'As If It Could, ouverture' te zien. Namen? Marcel Broodthaers, Martin Kippenberger, Daniel Buren, Soll LeWitt, Bruce Nauman, Gerhard Richter. Het gaat om 60 kunstwerken en 250 archiefdocumenten. Ze staan opgesteld in een prachtig gerestaureerd industrieel pand aan de Coupure in Gent. De Herberts bouwden wat ooit de stoommachinefabrikant Atelier Van den Kerchove was om tot een tentoonstellingsruimte, twee verdiepingen groot. Bloed, zweet en tranen heeft het gekost. 'Een for-

Zou het niet mooi zijn als Volvo Gent bij ons een symposium voor zijn ingenieurs hield? We zullen hen met plezier een uur onderhouden over het belang van kunst.

VERZAMELAAR
ANTON HERBERT

tuin ook', laat Herbert zich ontvallen. 'Met de opbrengst van de veiling en de verkoop van wat panden geraakten we er net.' Er zijn een aantal prachtige kunstwerken te zien, onder meer van het collectief Art & Language, maar dat houden we stil. De Herberts zijn niet tuk op esthetiek. 'Als iets moois is, worden we argwanend. Dan zouden we vroeger altijd: oei, het is mooi daar moeten we mee oppassen. Een kunstwerk moet niet mooi zijn, maar een vraag in zich dragen.'

Essentieel aan de eerste tentoonstelling in Gent is dat de archief- en documentatiestukken net zo boeiend zijn als de kunstwerken zelf. 'We willen aantonen dat archiefstukken ook kunstwerken zijn. Om het simpel te zeggen: we zijn altijd veel meer geïnteresseerd geweest in de kunstenaar dan in het kunstwerk. Daarom zijn documenten net zo belangrijk als een schilderij of een installatie. Zie naar Daniel Buren. Zijn affiches en boeken zijn voor ons ook kunst', zegt Herbert.

Malcontent

Over de huidige ontwikkelingen is hij malcontent. 'Het loopt aardig mis in de kunstwereld, als je het mij vraagt. Het verzamelen is verworden tot status, wat leidt tot krankzinnige, niet te verantwoorden prijzen. Men maakt lawaai, terwijl verzamelaars vooral in stilte moeten werken. Eind jaren 80 is dat begonnen. Het is alleen maar slechter geworden. Kunst is bourgeois geworden,

ook de huidige generatie kunstenaars. Ik zit stilletjes te hopen op een grote big bang. Het zal van de underground moeten komen. Misschien lukt dat door de huidige crisis.'

De Herbert Foundation wil kunst weer in ere herstellen. Voorlopig is de collectie op vrijdag en zaterdag om 11 en 14 uur te bezoeken, na afspraak en in groepen van 16, begeleid door een gids. 'Het doel van de rondleiding is vragen uitlokken, een dialoog aangaan. Kennis bijbrengen. Vandaar de gidsen. Wie daar voor openstaat, is welkom.'

Herbert wijst naar een installatie in neonlicht van Bruce Nauman uit 1985, 'Sex and Death'. 'Dat vinden de mensen een 'leuk werk', omdat ze pistolen en penis zien. In een museum kijken ze ernaar, lachen eens en zijn weg. Fout. Zo'n werk behoeft uitleg. Dat gebeurt haast nergens meer. Kunst is sympathiek entertainment geworden, met een drankje en een hapje. Mensen kijken naar prentjes, maar ze kennen de tekst niet. Daar willen wij iets aan doen. Kunst is een serieuze aangelegenheid. Als Volvo een symposium voor zijn ingenieurs organiseert, kan dat in ons centrum. Dan zullen we maar al te graag een half uur van de dag reserveren om te praten over het belang en de waarde van kunst. Dat willen we met onze foundation bereiken. En nee, drankjes serveren we niet.'

www.herbertfoundation.org

FILM

Jonge Belgische actrice wint Franse filmprijs

De 23-jarige Belgische actrice Pauline Etienne heeft in Frankrijk de Suzanne Bianchetti-prijs gewonnen op het gala van de auteursrechtenvereniging SACD, de Société des auteurs et compositeurs dramatiques. De prijs bekroont jonge toneelacteurs die hun filmdebuut hebben gemaakt. Etienne, geboren en getogen in Elsene, dankt haar prijs aan haar vertolking in de Franse film 'La Religieuse'.

Andere prijswinnaars maandagavond waren de 84-jarige duizendpoot Pierre Etaix, die de Grand Prix 2013 ontving, en het team verantwoordelijk voor de Deense televisieserie 'Borgen', dat met de Prix Européen 2013 werd vereerd.

Als de taliban plots voor je staan, moet je lachen.

CAMERAMAN DANIEL DE MOUSTIER IN HUMO

NATUUR

Zwin sluit in zomer deuren voor renovatiewerken

Het Provinciaal Natuurpark Zwin en de Zwinvlakte sluiten van zaterdag 29 juni tot en met zondag 18 augustus de deuren voor het publiek. De reden van de tijdelijke sluiting zijn werkzaamheden die het natuurgebied beter moeten beschermen. De werken passen in de grondige vernieuwing van het natuurpark die tegen eind 2015 klaar moet zijn.

De verouderde gebouwen en kooien, vijvers, wandelpaden en asfaltparking worden vervangen door een waterrijk natuurgebied. Er komt een nieuw en duurzaam bezoekerscentrum. De werken daarvoor starten in 2014. Dan is het Zwin beperkt toegankelijk. Het hele project kost zo'n 16,3 miljoen euro.

Archief Georges Simenon keert vanuit Zwitserland terug naar België

John Simenon, de zoon van de internationaal vermaarde Belgische schrijver Georges Simenon, schenkt het archief en patrimonium van zijn vader aan de Koning Boudewijnstichting.

THOMAS PEETERS

Het archief en patrimonium van de Luikse schrijver (foto) verhuizen van zijn huis in Lausanne naar Luik. De universiteit van Luik had al manuscripten en documenten van Simenon in haar bezit. Alles wordt nu verenigd in Luik.

Het gaat onder meer om manuscripten en typoscripten, briefwisseling, boeken en foto's. Ook originele voorpublicaties van Simenons werken in Franse en buitenlandse kran-

© IMAGE GLOBE

ten en tijdschriften, en cinematografisch materiaal dat verwijst naar de films die van zijn werken werden gemaakt, zoals affiches, zittingen in de verzameling. Net als fetisjobjecten zoals de pijp en het gouden lintiaal van de schrijver van de Maigret-detectiveromans.

Om de unieke verzameling te be-

waren en te ontsluiten is in de Koning Boudewijnstichting het Fonds Patrimonium Simenon opgericht. Dat zal in wederzijds overleg samenwerken met het Studiecentrum Georges Simenon van de Universiteit van Luik. Een en ander opent perspectieven voor de oprichting van een Simenon-museum in Luik, waar de schrijver geboren werd.

Zoon John Simenon is opgetogen met de terugkeer van het archief van zijn vader. 'Zo zijn het voortbestaan, de ontsluiting en de toegankelijkheid ervan verzekerd en wordt vernippering vermeden.'

Het oeuvre van Simenon (1903-1989) wordt op 500 boeken geschat. Hij is een van de meest gelezen auteurs van de twintigste eeuw en ook een van de meest verfilmde.